

पाठ - 5

الدرس الخامس - نيبالي

लाइलाह इल्लल्लाहको अर्थ

معني لا إله إلا الله

लाइलाह इल्लल्लाह इस्लामको जग र बुनियाद हो, इस्लाममा यसको धेरै ठूलो र उच्च स्थान छ, यही इस्लामको प्रथम आधार पनि हो र ईमानको अनेकौं भागहरू मध्ये सबै भन्दा ठूलो भाग हो, यसको गवाही, र अर्थको ज्ञान र यसको अनुकूल कर्तव्य गरेपछि मात्र कुनै कार्य स्वीकार हुन्छ। यसको अर्थ हो, अल्लाह बाहेक कोही सत्य उपास्य छैन, र यस बाहेक अरु सबै अर्थ गलत छन् जस्तो कि सृष्टिकर्ता मात्र अल्लाह हुन, वा अल्लाह बाहेक अरु कसैमा रचना गर्ने शक्ति छैन, वा अल्लाह बाहेक अरु कोही उपस्थित छैन, किन भने यसमा मात्र तौहीदे रुबुबियतको अर्थ स्पष्ट हुन्छ, र तौहीदे उलूहियतको त चर्चा पनि हुदैन जबकि यस शब्दको बुनियादी र वास्तविक अर्थ हो तौहीदे उलूहियत अर्थात् पूज्यमा एकत्व।

लाइलाह इल्लल्लाह, यस शब्दमा दुई भाग छन् : १ - नकारात्मक, यो (लाइलाह) मा छ, अर्थात् कोही पूजा योग्य छैन। २ - सकारात्मक, यो (इल्लल्लाह) मा छ, अर्थात् पूजा योग्य मात्र अल्लाह छन्। तसर्थ उपासना चाहिँ मात्र अल्लाहको लागि हुनु पर्छ, अरु कसैको लागि कुनै प्रकारको उपासना जायज हुदैन, र जुन व्यक्ति पनि यस शब्द लाई भन्छ, र यसको अर्थ बुझ्छ, र यसको अनुकूल कर्तव्य गर्छ, अर्थात् शिर्कलाई त्यगेर तौहीदलाई स्वीकार गरि लिन्छ, र त्यस माथि ठोस विश्वास राख्छ भने मात्र त्यो व्यक्ति नै वास्तवमा मुस्लिम र सदाचारी हुन्छ, र जसले यस कलमा लाई पढेर यसै अनुसार कर्तव्य पनि गर्छ तर भित्र मनमा विश्वास हुदैन भने त्यो मोनाफिक र कपटी हुनेछ, र जसले इनकार गर्छ, अल्लाहको साथमा अरु कसै लाई सहभागी बनाउँछ भने त्यो आफ्नो मुखले यस कलमा लाई भने पछि पनि वास्तवमा त्यो मुशिरक र काफिर नै हुनेछ।

लाइलाह इल्लल्लाहको प्रधानता र विशेषता। यस शब्दमा धेरै गुण र विशेषताहरू छन्, त्यस मध्ये केहि यस प्रकार छन् : १ - तौहीदलाई स्वीकारे पछि यदि कुनै व्यक्तिले नरकको सजाय पाउँछ भने सधैं त्यहाँ बसदैन, बरु एक दिन अवश्य त्यो नरक बाट बाहिर आउने छ, हदीसमा छ, रसूल ﷺ ले भन्नु भएको छ, जसले लाइलाह इल्लल्लाह भनेको छ र हृदयमा जौको दाना बराबर पनि भलाइ छ भने त्यो नरकबाट बाहिर हुन्छ, र जसले लाइलाह इल्लल्लाह भनेको छ र हृदयमा गहुँको दाना बराबर पनि ईमान छ भने त्यो नरकबाट बाहिर हुन्छ, र जसले लाइलाह इल्लल्लाह भनेको छ र हृदयमा कण बराबर पनि भलाइ छ भने त्यो नरकबाट बाहिर हुन्छ। (बुखारी- ४४, मुस्लिम, १९३) २ - यसै कारणले जिन्न र मानिसहरूको सृष्टि भएको छ, अल्लाह तआलाले भन्नु भएको छ: मैले जिन्न र मानिसहरूलाई मात्र आफ्नो उपासनाको लागि सृष्टि गरेको छु।

३ - सबै सन्देशहरू पनि यसै कारण आए, र ग्रन्थहरू पनि यसै कारण अवतरित भयो, अल्लाह तआलाले भन्नु हुन्छन : *وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ *

जुन सन्देशहरूलाई पनि हामीले तपाईं भन्दा अगाडि पठायौं, तिनीहरूलाई मात्र यही सन्देश पठायौं कि म बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, तसर्थ तिमी सबै मेरो उपासना गर।

४ - सन्देशहरूको निमंत्रणको साँचो पनि यही हो, सर्वप्रथम सबैले यसै तिर बोलाउनु भयो, र सबैले अ-आफ्ना अनुयाई र समाजलाई यही भन्नु भयो : *يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ*

हे मेरो समुदायका मानिसहरू, अल्लाहको उपासना गर उहाँ बाहेक अरु कोही सत्य पूज्य छैन